

VOORONTWERP VAN DECREET BETREFFENDE HET ONDERWIJS **XXVII**

Hoofdstuk 5. Volwassenenonderwijs

Art. V.1. In artikel 2 van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs, het laatst gewijzigd bij het decreet van 23 december 2016 wordt een punt 3°bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“3°bis bevolkingsdichtheid: het aantal inwoners per km² in de vestigingsplaats volgens de meest recente berekening van de federale instantie die bevoegd is voor de coördinatie van de openbare statistiek. Voor de vestigingsplaats tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad wordt de totale bevolking van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad gedeeld door de totale oppervlakte uitgedrukt in km². De in aanmerking te nemen bevolkingsdichtheid voor een centrum met meerdere vestigingsplaatsen wordt vastgesteld op grond van volgende berekening: de totale bevolking van deze gemeenten wordt gedeeld door de totale oppervlakte uitgedrukt in km²;”.

Art. V.3. In artikel 97 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 12 juli 2013 en 19 december 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt:

“§1. Een erkend centrum voor volwassenenonderwijs met onderwijsbevoegdheid voor de studiegebieden als vermeld in artikel 7 komt voor de financiering of subsidiëring voor het schooljaar n/n+1 in aanmerking wanneer het centrum voor volwassenenonderwijs aan één van de volgende voorwaarden voldoet:

1° het centrum voor volwassenenonderwijs waarvoor een bevolkingsdichtheid van meer dan 300 inwoners per km² wordt in aanmerking genomen, heeft tijdens de referteperiode van 1 april n-1 tot en met 31 maart n ten minste 850.000 lesurencursist in het secundair volwassenenonderwijs behaald, waarbij de lesurencursist die volgens de formule van artikel 98, §1, aan de basis hebben gelegen van de berekening voor de overdracht van leraarsuren bij een overheveling van een of meer structuuronderdelen op 1 september n naar een ander centrum, niet meegerekend zijn;

2° het centrum voor volwassenenonderwijs waarvoor een bevolkingsdichtheid van meer dan 300 inwoners per km² wordt in aanmerking genomen, heeft op 1 september n ten minste de som van 850.000 lesurencursist in het secundair volwassenenonderwijs bereikt, waarvan een deel de lesurencursist zijn die door het centrum tijdens de referteperiode van 1 april n-1 tot en met 31 maart n zijn behaald en een deel de lesurencursist die volgens de formule van artikel 98, §1, aan de basis hebben gelegen van de berekening voor de overdracht van leraarsuren bij een overheveling van een of meer structuuronderdelen op 1 september n;

3° het centrum voor volwassenenonderwijs waarvoor een bevolkingsdichtheid van 300 of minder inwoners per km² wordt in aanmerking genomen, heeft tijdens de referteperiode van 1 april n-1 tot en met 31 maart n ten minste 360.000 lesurencursist in het secundair volwassenenonderwijs behaald, waarbij de lesurencursist die volgens de formule van artikel 98, §1, aan de basis hebben gelegen van de berekening voor de overdracht van leraarsuren bij een overheveling van een of meer structuuronderdelen op 1 september n naar een ander centrum, niet meegerekend zijn;

4° het centrum voor volwassenenonderwijs waarvoor een bevolkingsdichtheid van 300 of minder inwoners per km² wordt in aanmerking genomen, heeft op 1 september n ten minste de som van 360.000 lesurencursist in het secundair volwassenenonderwijs bereikt, waarvan een deel de lesurencursist zijn die door het centrum tijdens de referteperiode van 1 april n-1 tot en met 31 maart n zijn behaald en een deel de lesurencursist die volgens de formule van artikel 98, §1, aan de basis hebben gelegen van de berekening voor de overdracht van leraarsuren bij een overheveling van een of meer structuuronderdelen op 1 september n;

5° het centrum voor volwassenenonderwijs waarvan de hoofdvestigingsplaats in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad ligt, heeft tijdens de referteperiode van 1 april n-1 tot en met 31 maart n ten minste 650.000 lesurencursist behaald, waarbij de lesurencursist die volgens de formule van artikel 98, §1, aan de basis hebben gelegen van de berekening voor de overdracht van leraarsuren bij een overheveling van een of meer structuuronderdelen op 1 september n naar een ander centrum, niet meegerekend zijn;

6° het centrum voor volwassenenonderwijs waarvan de hoofdvestigingsplaats in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad ligt, heeft op 1 september n ten minste de som van 650.000 in het secundair volwassenenonderwijs bereikt, waarvan een deel de lesurencursist zijn die door het centrum tijdens de referteperiode van 1 april n-1 tot en met 31 maart n zijn behaald en een deel de lesurencursist die volgens de formule van artikel 98, §1, aan de basis hebben gelegen van de berekening voor de overdracht van leraarsuren bij een overheveling van een of meer structuuronderdelen op 1 september n;

7° het centrum voor volwassenenonderwijs heeft onderwijsbevoegdheid voor maximaal één studiegebied als vermeld in artikel 7 en heeft tijdens de referteperiode van 1 april n-1 tot en met 31 maart n ten minste 200.000 lesurencursist in dit studiegebied behaald;

8° het centrum voor volwassenenonderwijs heeft onderwijsbevoegdheid voor maximaal één studiegebied als vermeld in artikel 7 en heeft op 1 september n ten minste de som van 200.000 lesurencursist bereikt, waarvan een deel de lesurencursist zijn die door het centrum tijdens de referteperiode van 1 april n-1 tot en met 31 maart n in dit studiegebied zijn behaald en een deel de lesurencursist die volgens de formule van artikel 98, §1, aan de basis hebben gelegen van de berekening voor de overdracht van leraarsuren bij een overheveling van een of meer structuuronderdelen op 1 september n;

9° het centrum voor volwassenenonderwijs heeft onderwijsbevoegdheid voor maximaal twee studiegebieden als vermeld in artikel 7, waarvan één studiegebied waarvoor geen enkel ander centrum voor volwassenenonderwijs onderwijsbevoegdheid heeft, en heeft tijdens de referteperiode van 1 april n-1 tot en met 31 maart n ten minste 200.000 lesurencursist in één van deze studiegebieden behaald.

Een erkend centrum voor volwassenenonderwijs met onderwijsbevoegdheid voor uitsluitend de studiegebieden, vermeld in artikel 8, en/of uitsluitend de specifieke lerarenopleiding komt voor de financiering of subsidiëring voor het schooljaar n/n+1 in aanmerking wanneer het centrum voor volwassenenonderwijs tijdens de referteperiode van 1 april n-1 tot en met 31 maart n ten minste 120.000 lesurencursist heeft behaald.”;

2° paragraaf 3 wordt opgeheven;

3° in paragraaf 5, wordt de zinsnede “als het tijdens de referteperiode van 1 april n-1 tot en met 31 maart n ten minste 360.000 lesurencursist heeft behaald” vervangen door de volgende zinnen “wanneer het aan één van de volgende voorwaarden voldoet:

1° het centrum voor volwassenenonderwijs waarvoor een bevolkingsdichtheid van meer dan 300 inwoners per km² wordt in aanmerking genomen, heeft tijdens de referentieperiode van 1 april n-1 tot en met 31 maart n ten minste 850.000 lesurencursist behaald;

2° het centrum voor volwassenenonderwijs waarvoor een bevolkingsdichtheid van 300 of minder inwoners per km² wordt in aanmerking genomen, heeft tijdens de referentieperiode van 1 april n-1 tot en met 31 maart n ten minste 360.000 lesurencursist behaald.”;

4° paragraaf 6 wordt vervangen door wat volgt:

“§6. Als in de referentieperiode van 1 april n-2 tot en met 31 maart n niet langer voldaan wordt aan de voorwaarden, vermeld in paragraaf 1, wordt de financiering of de subsidiëring van het structuuronderdeel of de structuuronderdelen in kwestie, zoals vermeld in paragraaf 1, van het centrum voor volwassenenonderwijs in kwestie afgebouwd tot nul vanaf het jaar n.

Elk centrum dat de rationalisatienorm gedurende twee opeenvolgende referentieperiodes niet bereikt heeft, moet op 1 september van het daaropvolgende schooljaar:

1° hetzij fusioneren met een andere centrum;

2° hetzij overgaan tot geleidelijke afbouw waarbij de cursisten, ingeschreven in het centrum voor volwassenenonderwijs op het moment dat beslist wordt tot afbouw, de aangevatte opleiding volledig en binnen een normaal tijdsbestek moeten kunnen beëindigen. Met een normaal tijdsbestek wordt bedoeld zonder onderbreking en zonder herhaling van een module. De afbouw tot nul moet gerealiseerd worden binnen een periode van drie schooljaren.”.

Art. V.4. In artikel 100 van hetzelfde decreet wordt paragraaf 4 vervangen door wat volgt:

“§4. Aan de puntenenveloppe waarop het centrum volgens artikel 105, §3, recht heeft, wordt, voor de toepassing van paragraaf 3, 130 punten toegevoegd. Als er een einde komt aan de aanstelling van de vastbenoemde directeur in het ambt van adjunct-directeur behoudt het centrum de toegevoegde punten.”.

Art.V.5. Deze artikelen treden in werking op 1 september 2017.
Artikel V.3 treedt in werking op 1 september 2019.

MEMORIE VAN TOELICHTING

Het Vlaams Regeerakkoord van 2014 stelt een hervorming van het volwassenenonderwijs in het vooruitzicht waarbij gekozen wordt voor schaalvergroting en een financieringsmechanisme dat aanbieders noopt tot een rationele aanwending van de middelen. Op 25 maart 2016 keurde de Vlaamse Regering de conceptnota "Volwassenenonderwijs als kansonderwijs. Kansen op leren, integreren en kwalificeren, een leven lang" goed waarin voorzien is dat deze hervorming trapsgewijs wordt gerealiseerd om de sector de nodige tijd te geven zich hierop te organiseren. Een eerste stap betrof de aanpassing van de programmatieprocedure waardoor de fusies van centra voor volwassenenonderwijs niet langer gebonden zijn aan een werkingsgebied. Met het vastleggen van nieuwe rationalisatienormen voor de centra voor volwassenenonderwijs wordt een volgende stap gezet. Deze rationalisatienormen worden in het voorliggend decreet vastgelegd maar treden pas in werking op 1 september 2019 zodat de centra voldoende tijd hebben om deze normen te halen door middel van fusies en/of overhevelingen.

Hierbij wordt verwezen naar de Beleidsnota Onderwijs 2014-2019 en de Beleidsbrief Onderwijs 2016-2017, punt 1.4. Verder ook naar de verschillende gesprekken in het Vlaams Parlement :

- Conceptnota Volwassenenonderwijs van 25 maart 2016, Vlaams Parlement, 2015-2016; Stuk 742/1, 19 april 2016;
- Hoorzitting Conceptnota Volwassenenonderwijs, Vlaams Parlement, 2015-2016, Stuk 740/2, 21 juni 2016,
- Verslag Onderwijscommissie, Conceptnota Volwassenenonderwijs, Vlaams Parlement, 2015-2016, Stuk 740/3, 26 juli 2016.

Momenteel geldt voor de centra voor volwassenenonderwijs een rationalisatienorm van 120.000 lesurencursist. Centra Volwassenenonderwijs waarvan de hoofdvestigingsplaats in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad of in de rand- en taalgrensgemeenten ligt, moeten ten minste 60.000 lesurencursist behalen. Om de slagkracht en zichtbaarheid van het volwassenenonderwijs en de rationele aanwending van de middelen te verhogen, is een substantiële schaalgrootte wenselijk. Dit moet de centra beter in staat stellen om maximaal te kunnen inspelen op de noden en behoeften van de cursisten. Hierdoor zullen centra in de toekomst nog beter een kwaliteitsvolle werking kunnen garanderen: cursisten volledige trajecten te bieden, in te zetten op samenwerking voor specifieke doelgroepen, infrastructuur efficiënter te benutten, meer kansen inzake professionalisering en inzetbaarheid te bieden aan het personeel, door integratie van logistieke en administratieve taken en een efficiënt en rationeel financieel beheer en management de bestuurskracht te verhogen.

Zoals in de conceptnota is vooropgesteld, wordt er bij het streven naar schaalvergroting rekening gehouden met de verschillen tussen regio's op het vlak van de bevolkingsdichtheid. Hiertoe wordt in het decreet volwassenenonderwijs een nieuwe definitie ingevoegd waarbij ook de berekeningswijze van de gemiddelde bevolkingsdichtheid bij een centrum met meerdere vestigingsplaatsen wordt vastgelegd.

Vanaf 1 september 2019 zal een centrum voor volwassenenonderwijs dat onderwijsbevoegdheid bezit voor meerdere studiegebieden van het secundair volwassenenonderwijs, afhankelijk van de in aanmerking genomen bevolkingsdichtheid, een hogere rationalisatienorm in het secundair volwassenenonderwijs moeten bereikt hebben om in aanmerking te komen voor financiering of subsidiëring:

- 360.000 lesuren cursist bij een bevolkingsdichtheid van 300 of minder inwoners per km²
- en 850.000 lesuren cursist bij een bevolkingsdichtheid van meer dan 300 inwoners per km².
- Voor de centra met hoofdvestigingsplaats in het tweetalig gebied Brussel Hoofdstad wordt een afwijkende rationalisatienorm van 650.000 lesuren cursist voorzien.

Voor een heel gespecialiseerd centrum voor volwassenenonderwijs dat zich beperkt tot één studiegebied van het secundair volwassenenonderwijs, wordt een lagere rationalisatienorm van 200.000 lesuren cursist vastgelegd. Deze lagere rationalisatienorm geldt ook voor een centrum dat zich beperkt tot twee studiegebieden, waarvan één uniek in Vlaanderen is.

Behalve deze laatste rationalisatienorm met betrekking tot het unieke studiegebied moeten de centra de norm niet noodzakelijk zelf tijdens de voorafgaande referentieperiode behaald hebben. Het is ook mogelijk dat via de overheveling van een of meerdere structuuronderdelen een centrum van een ander centrum leraarsuren heeft ontvangen die omgerekend naar lesuren cursist en opgeteld bij de eigen gepresteerde lesuren cursist voldoende zijn om de rationalisatienorm te behalen.

Omdat de hervorming van het volwassenenonderwijs parallel loopt met de hervormingen van de lerarenopleiding en het hoger beroepsonderwijs en daarin voorzien is dat de centra voor volwassenenonderwijs na deze hervormingen enkel nog opleidingen van het secundair volwassenenonderwijs zullen aanbieden, wordt hiermee rekening gehouden bij het vastleggen van de nieuwe rationalisatienormen.

Voor een centrum voor volwassenenonderwijs dat uitsluitend onderwijsbevoegdheid bezit voor de specifieke lerarenopleiding en/of opleidingen van het hoger beroepsonderwijs, blijft daarom de huidige rationalisatienorm van 120.000 lesuren cursist gelden in afwachting van de inbedding van deze opleidingen in de hogescholen.

Voor een nieuw centrum voor volwassenenonderwijs dat erkend is en vervolgens in aanmerking wil komen voor financiering of subsidiëring wordt, afhankelijk van de in aanmerking genomen bevolkingsdichtheid, de huidige rationalisatienorm van 360.000 lesuren cursist behouden (bij 300 of minder inwoners per km²) of opgetrokken naar 850.000 lesuren cursist (bij meer dan 300 inwoners per km²). De argumenten om aan de bestaande centra een substantiële schaalgrootte als financierings- of subsidiëeringsvoorwaarde te stellen, gelden immers ook voor een nieuw centrum. Een nieuw centrum moet vooraleer het in aanmerking komt voor subsidiëring of financiering kunnen aantonen dat het met eigen middelen voldoende lesuren cursist gegenereerd heeft. Het betreft hier dus eerder een programmatienorm dan een rationalisatienorm. De verificatie controleert het behalen van deze norm. Indien het nieuwe centrum na de erkenning ook in aanmerking wil komen voor financiering of subsidiëring moet het onderwijsbevoegdheid aanvragen en de controle op het behalen van de programmatienorm tijdens de voorafgaande referentieperiode aanvaarden.

De mogelijkheid tot het vragen van een gemotiveerde afwijking van de rationalisatienorm wordt vervangen door een regeling zonder administratieve last voor de centra. Voor een centrum dat gedurende twee opeenvolgende referentieperiodes de rationalisatienorm niet bereikt, resten vanaf 1 september van het daaropvolgende schooljaar twee alternatieven: ofwel fusie, ofwel afbouw.

Voor centra voor volwassenenonderwijs die na de fusie 850.000 lesuren cursist of meer behalen, wordt het uitdovend karakter van het persoonsgebonden behoud van punten voor de aanstelling van de voormalige directeur tot adjunct-directeur verlaten. Dit

betekent dat dergelijke centra de toegevoegde 130 punten blijven behouden, ook als er een einde komt aan de aanstelling van het personeelslid dat vóór de fusie directeur was.